

Buda-Pest, augusztus 31-én 1873.

Előfizetési főtételek: a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együtt: Egész évre 12 ft. — Félévre 6 ft.

Csupán a Vasárnapi Ujság: Egész évre 8 ft. Félévre 4 ft. — Csupán a Politikai Ujdonságok: Egész évre 6 ft. — Félévre 3 ft.

Hirdetési díjak, a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságokk: Egy négyeszer hasábotott petit sor, vagy annak helye, egyszeri ígatásnál 10 krajczárba; háromszori vagy többzori ígatásnál csak 7 krajczárba számítottak. — Kiadó-hivatalunk számára hirdetményeket elfogad Bécsben: Oppelik Alajos, Wollzeile Nr. 22. és Haasenstein és Vogler, Wollzeile Nr. 9. — Bélyegdíj, külön minden ígatás után 30 kr.

Chambord gróf.

Európa szeme ez idő szerint Franciaországra van függesztve. A dolgok új rendének föllállítását, vagy jobban mondva, régi rendének visszaállítását reméli és féli a világ: az „ancienné regime“ fölépítését a köztársaság romjain.

az a Chambord gróf, kinek nevével ma tele van a világ. Az új világpolgárt a családi hagyományokhoz híven legitimista és klerikális szellemben nevelték s e nevelést mindjárt születésénél kezdték, megkeresztelvé őt nagy pompával, a Jordán-folyóból vett vízzel, melyet a megváltó megkereszteltetése helyéről Chateaubriand hozott volt.

CHAMBORD GRÓF.

A kisértetek órája ütött, a halottak elhagyják sirjaitak és örömmel töltik el azokat, a kiknek szükségök van rájuk, félelemmel, a kik hisznek benne, de megdöbbenésel azokat is, a kik az ujkor szabadröptű eszméiben elég hatalmas ördögűző eszközt láttak elriasztásukra.

Chambord gróf (Henry, Charles, Ferdinand Maria D'Artois, bordeaux-i herceg) a Bourbon-ház idős ágának a feje. A francia királyi ház kétfelé válása a XVII. században ment végbe. IV. Henrik, a Bourbon-ház alapítója fiának XIII. Lajosnak két fia volt: XIV. Lajos és Fülöp. Amaz az idős Bourbon ágának, ez az ifjabbnak, vagyis az Orleans-háznak lett őse.

XIV. Lajosnak utódai voltak a francia trónon XV. Lajos, XVI. Lajos és ennek fivérei, XVIII. Lajos és X. Károly. Ez utóbbinak két fia volt: az angolémei herceg, (ki 1844-ben halt meg meg nélkül), és Berry herceg. Berry herceg 1820. febr. 13-án egy Louvel nevű vallási örvöngő gyilka alatt hunyt el, ki IV. Henrik nemzettségét ki akarta irtani. De Berry herceg özvegyen maradt neje még az évben, szeptember 29-kén fiat szült s ez

De már tiz esztendő múlva (1830-ban) mind a nagyatát, X. Károlyt, ki unokája javára 1830. aug. 2-kán lemondott s őt V. Henrik név alatt a rambouilleti táborban királylyá kiáltotta ki, mind az unokát, Chambord gróft elűzte Franciaországból a július forradalon. „Jól vigyázz e gyermekre, — mondá a számuizott királyhoz egyik hü embere — ő belőle még egyszer Franciaország szabadítója lesz.“

liusi forradalon. „Jól vigyázz e gyermekre, — mondá a számuizott királyhoz egyik hü embere — ő belőle még egyszer Franciaország szabadítója lesz.“

Az ifju herceg száműzetése elején hosszabb ideig tartózkodott Prágában és Görzben, azután Latour Foissac és Lévis herceg kíséretében beutazta Ausztriát, Németországot, Olaszországot, s utazása közben mindegyik nagy szorgalommal vizsgálta a katonai intézményeket és hadiszervezést. 1841. szept. 13-dikán Kirchberg mellett lábtörést szenvedett s ez idő óta kissé sántít. Későbbi utazásai Szász-, Porosz-, majd Oroszországba vezették.

1843-ban állandó lakást vett Londonban s itt egyenesen kijelenté, hogy a francia trónhoz való igényeit fenntartja s élénk érintkezésbe tette magát a francia legitimista párt vezérével. Akkori magatartását, mely az angol kormányának tömörkedelmességét okozott, az angol parlament határozottan és nyíltan kárhoztatta. A herceg tehát, (miután összekelt Mária Teréziával, a modenai herceg legidősb leányával, ki által több milliónyi hozományhoz jutott, s ki által rokonságba jött a Habsburg uralkodó családdal) — elhagyta Angolországot s 1846-ban Görzbe ment lakni, mignem nagyatatyjának és nagybátyjának halála után a Bourbon-család fejévé levén, a Bécs melletti Frohsdorfban telepedett meg.

Az 1848. februári forradalom Velenczében találta. Hívei rá akarták venni, hogy menjen Franciaországba személyesen, fordítsa javára a zavart s ősei trónját állítsa föl és foglalja el. De az ő részvéte e mozgalmakban összesen csak arra szorítkozott, hogy néhány levélben kijelenté, hogy igényeit fenntartja s várja a pillanatot, a mikor a nemzet ő felé fordítja szemét, az ő nevében találhatván csak nyugalmat, biztonságot és üdvöt. E tétlensége következtében

maszthatja föl emberi hatalom, de az élöket megemlitheti az idején érkezé segítség. A jobb táplálék, hogy egyebet ne emlitsék, elejét veheti a kórnak; az orvosi szerek meggyógyíthatják azt. Egy kis pénz erőre segítheti a lábadozót, s megóvhatja az éhenhaladástól a keresetképtelen családtagokat. A járvány által sújtott vidékek s azok lakosai érdekelték tett eme meleg fölszólítást viszhangozzák most a lapok, s mi is ajánljuk olvasóink figyelmébe.

(Népgyűlés) tartott a nemzeti bank föllátása ügyében Sz. István napján délelőtt a pesti megyeház termében. A betegeskedő Jókai helyett Matolay Etelét választották meg elnöknek. A gyűlés elfogadta Horn indítványát, miszerint „a népgyűlés tisztellettelen fölszólítja a kormányt, vegye végre valahára erélyesen kezébe a magyar bankügyet, s legyen azon, hogy a nemzet közkívánalma egy önálló és független magyar nemzeti bank föllátása által mentől előbb kielégíttessék.“

(Bismarck herceg) legközelebb Bécsbe érkezik, s ugyanakkor ott fog időzni a román fejedelm is.

(Tompa Mihály síremlékének ügye), mint a rozsnyói lap értesül, azon stádiumba lépett, hogy a szobor rövid idő alatt föl fog állíthatatni. E kedvező eredményt lényegesen elősegítette a múlt évben Sziklay Szeréna urhölgy kezdeményezése folytán rendezett bazár, mely tekintélyes összeget jövedelmezett a Tompa-émlék javára.

(„A széki vértanúk“) szobor ügyének bizottmánya e hó 10-én Marosvásárhelyt ülést tartván, elhatározta, hogy a szobor tervezetének elkészítésére Aradi Zeigmond jeles szobrász hazánkfiát kéri föl. A pénztárnok kimutatása szerint az eddigi begyűlt és takarékpénztárilag kezelt alap kamatosztól 1578 ft 45 kr-ra rug, mely összeghez még néhány száz forintot akarnak gyűjteni, és e végett a bizottmány fölkéri a tisztelt gyűjtőket hogy az izeiket a begyűlt s a még gyűjtendő összegekkel Hincz Dánielhez a szoborügyi bizottmány pénztárnokához, legfeljebb f. évi október 1-ig beküldeni sziveskedjenek.

(Főirat a lánczvid pesti oldalán.) A lánczvid pesti oldalán, a baloldali oszlopra következő főiratot véssék be: „I. Ferencz József király országolása, gróf Andrássy Gyula miniszterelnöksége alatt a nemzet közönhajának megfelelőleg az ország két felét, valamint Buda és Pest fővárosokat összekapcsoló ezen lánczvid az 1870. XXX. törvényezikk alapján kötött és az 1870. XXX. törvényezikk által törvényhozásiilag jóváhagyott szerződés folytán megváltott és 1870. évi júniushó 30-kán éjjel 12 órakor minden jogokkal, szabadalmakkal, jövedelmekkel és tartozékokkal a magyar állam tulajdonába ment át. Isten áldása lengjen továbbra is e mű és a nemzet fölött, mely azt magának megszerzé.“

(A városi nagy harang) a mult héten a Rombach-utczai tiz jelzése alkalmával megpedt. E harangot régebben három alkalomnál volt szokás meghuzni. Minden évben szt. István napján a budai körmenet alkalmával, városi tisztújítás után az ünnepélyes „Te Deum“ alkalmával, és régebb időben, mikor a város pallosjoga hatalmával fogva valaki vesztőhelyre vitetett. — A város említett „jus“ sa már megszűnt s a városi tisztújítások is Te Deum nélkül tartatnak meg, ugy hogy csak szt. István ünnepe az, melyen a harang még megszólalt.

(A kövvághó) egy évi jövedelme 170 ezer ft volt. Ez 10%-tőlja a befektetési tőkének. Jéggel az intézet el van látva.

(Nyeremény.) A budavárosi sorskölcson legutóbbi húzásnál a 30,000 frtos főnyereményt Dániel Mihály balászfalvi lakos nyerte.

(Egy amerikai ifju.) Morison Robert utazik most Erdélyben. Az amerikai unitáriusok megbízásából jött feletkezettbelie meglátogatására.

(Nagy életkor.) Pár nap előtt Szegeden egy öreg ember halt meg 105 éves korában. Neve Rosenber Dávid, dr. Rosenber Izso ügyvéd és Kálmán törvényszéki bíró testvérek nagyatya. Az őz ember hosszú élete mellett azon ritka szerencsében is részesült, hogy egész utolsó napokig testi és lelki épségnek örvendett s csak a legutóbbi három nap vett erőt rajta a gyöngeség, de ez sem volt betegsége, hanem a végelgyöngülés. Egész halála órájag eszméletlenül volt s a legnagyobb nyugalommal beszélt közeledő végéről s tette utolsó intézkedéseit; azután szépen elaludt, mint a mécs, melyből az olaj, az életető erő kifogyott.

(Jobb későn, mint soha.) Nagyváradon nemrég egy 51 éves férfi jelentkezett az akadémián, és rendkívüli hallgatónak beiratkozott. A tanév végével vizsgálatot is tett egy-két tantárgyból s pedig jeles sikerrel. Mint mondják, ügyvédnek akarja magát kiképezni.

(A kholera) legtöbnyire enyhült ott, hol már régebb idő óta szedett áldozatokat. A fővárosban nem emelkedett nagy mértékre, de még mindig a járvány jellegét mutatja, kivéve Budán, hol naponként 3 eset van, sőt olykor csak egy. Aug. 19-én Pesten beteg lett 72, meghalt 31, aug. 20-án beteg lett 55, meghalt 38, s ápolás alatt maradt 192. A járvány csökkenését a következő helyekről s azok vidékeiről jelentik: Szeged, Gyöngyös, Kassa, Arad, Kolozsvár, Győr, stb.

(Halál-újságok.) Telegdi Kovács Lajos, derék, tevékeny könyvkereskedő, Debreczenben a járvány áldozatává lón. 30 éven át kitünő munkásságot fejtett ki különösen a népirodalom terjesztésére és igen jelentékeny befolyással volt arra, hogy vidéken általában az irodalom és művelődés fejlesztesse. Az 1848—49-ik években az ő kiadásában jelent meg, testvére Telegdi László és Szanka József szerkesztése alatt az „Alföldi Hírlap“, mely azon időszakban nagy befolyásra emelkedett; ő adta ki Sárossy „Arany trombitáját“ is. A szabadságharcz óta is folyvást tevékenyen közreműködött az irodalom terjesztésén. Az Okolicsányi-féle nyomdát is ő állította, mely a mai „részvénnyomdába“ olvadt be. Mint közpölgár is jelentékeny részt vett a közügyekben; mindig a szabadelvű ellenzék pártíve volt. — Vörös Antal, ki hajdan b. Wesselenyi Miklós titkára, jelenleg pedig Jankovich László főtitkára volt, közelebb hunyt el Boglárón 65 éves korában. 2000 darabra menő könyvtár a szabadságharczra vonatkozó sok becses adat, stb. maradt hagyatékában. — Kamocsáról Komárommegyéből írják, hogy Lukács Pál, ismert ifjusági író, nevelő és gyermekbarát, aug. 5-én meghalt. Szegény földműves szüleitől született 1803-ban Kamocsán, a kik azonban a felsőbb iskolákban is kitanították szép tehetségű fiokat, a ki aztán 50 éven át foglalkozott neveléssel, s közben az irodalom terén is. Nem kevesebb, mint 30 könyvet adott ki a gyermekek számára. — Edelspacher Mátyás tábornok özvegye, született Blaskovics Anna asszony, e hó 10-én 74 éves korában elhunyt, s a tápió-szent-mártoni családi sírboltba temették el. — Parmoson, Erdélyben, a 27 éves gr. Teleki Andor hunyt el a járványban. — Szintén a járvány áldozata lett Rakovszky Károly, szegedi törvényszéki bíró, ki nejét közelébb vesztette el; továbbá Simon József, a kir. törvényszék helyettes elnöke, Makón. — Gyergyó-Sz.-Miklóson a himlőjárvány ragadt el egy törvényszéki bírót: Geréb Kálmánt. — A csanádi káptalan egyik legtitestebb tagja: Szalay Pál, olvasó kanonok, hosszas betegség után elhunyt. — Szentimrey Elek orsz. képviselő neje szül. Elek Ilona asszony, jótékony műveltt hölgy, elhunyt tüdővészben, 35 éves korában, Kr.-Vajdán, Abautjban. — Szentlékai Gyula, közalapítványi kir. ügyész közsztiszteletben állott férfi, e hó 16-án hunyt el 50 éves korában Kassán. — A hét folytán még két derék lelkész elhunyt: a hét folytán még két derék lelkész elhunyt. Dócsi András gönczi ref. lelkész 75 éves korában, 42 évi buzgó lelkeskedése után typhusban, Juhász Antal a makói ref. egyház lelkésze s a békés-bánáti ref. egyházmegye nyugalomba lépett tanácsbírája, élte 76-ik évében végelgyöngülésben meghalt.

Nemzeti színház

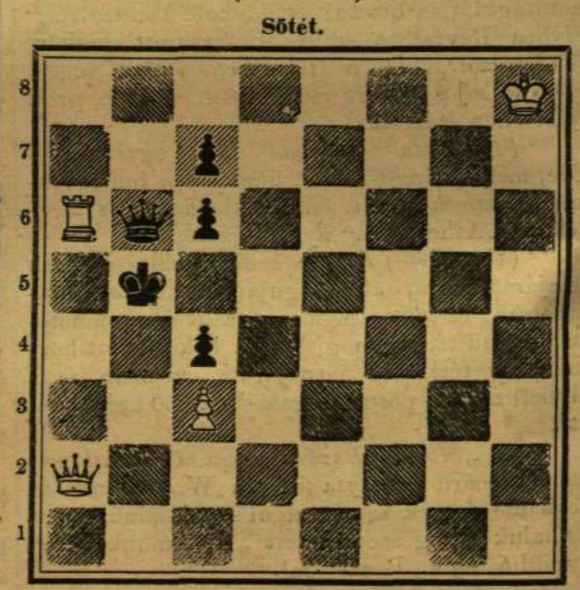
Péntek, aug. 15. „A peleskei nótárius.“ Énekes bohózat 4 felv. Irta Gaál József. Szombat, aug. 16. „A büvös vadász.“ Regényes opera 4 felv. Zenéjét szerzte Weber K. M. Vasárnap, aug. 17. „A strike.“ Népszimű 3 felv. Írták Szilágyi és Balázs S. Hétfő, aug. 18. „A szent-Iszán újálm.“ Szimű 5 felv. Irta Shakespeare; ford. Arany János. Zenéjét szerzte. Mendelssohn Bódog. Kedd, aug. 19. „Bánk bán.“ Eredeti opera 3 felv. Zenéjét szerz. Erkel Ferencz. Szerda, aug. 20. „A krakói barátok.“ Szimű 4 felv. Irta Rákosi Jenő. Csütörtök, aug. 21. „Az afrikai nő.“ Opera 5 felv. Zenéjét szerzte Meyerbeer. (Carina k. a. fölléptel.)

Szerkesztői mondanivaló.

L—y Lípót. Az ugynevezett „rajz a népeletről“ minden eszme nélkül gondolt és gyarlón kivitt vizát, mely a legkisebb írói tehetségre sem mutat. Nemcsak nem közölhetjük, de még biatató szót sem mondhatunk. G. György. Két ízben beküldött három költeménye közül egyik (a melynek ön „Rég ohajtam“ címet adott), egy kevés simításal talán beválk. Felretettük s alkalimlag elő fogjuk venni. A más kettő („Mi a szerelem?“ „Emlék lapra“) gyöngébb, bár a tehetség azokon is meglátszik. E. Gyarak. Sem egyszerre, sem négyeszer. Silányság az egész. Hogy gondolja, hogy négy hétig kinohassuk olvasóinkat egy ily hosszadalmas ürességgel, melyben egy jó sor sincs? T.—Szeeső. B. J. A kiadó-hivatal megküldi a kívánt számot ha még találtatik valahol tartalékban egy példány. Mint a küldött dokumentumból is látszik, nem csupán itt kell keresni a hiba forrását, hanem oly helyen, a hol más „hatalmak“ rendelkeznek. T.—Lők. K. I. A levelet átadtuk a kiadó-hivatalnak a mely megteszi a kívánt változtatást. Kassa. Cs. K. A levélben és levelezési lapon említett lapszámot nem kaptuk meg, s így természetesen a kívánságnak sem tehetünk eleget.

SAKKJÁTÉK.

716-ik sz. f. Lehner M.-tól (Bécsben.)

Világos indul s a negyedik lépésre matot mond.

A 711-ik számú feladvány megfejtése. (Portilla W. M. N.-tól Mexikóban.)

VII. Söt. 1. Hf4—h3 g4—h3: 2. He5—d3: tetszés szerint. 3. Vg6—h3—h3 mat. Helyesen fejtették meg: Vessprémben: Fülöp József. — Gelsen: Gleisinger Zeigmond. — Sárospatakon: Gérecz Károly. — Debreczenben: Zagya Imre. — Aradon: Kovács Albert. — Sziget-Csépén: Mayer Károly. — A pesti sakk-kör.

TARTALOM.

Baker Sámuel és neje (két képpel). — Rég ohajtam. — Trickball dandárnok (vége). — A virágok vándorlása. — A karlista fölkelés (képpel). — A Felső-Nílus vidéke (három képpel). — A széki földi gyógyfürdőkéről. — Kisvárosi karcolat. — Szent László palástjáról. — Egy Pompeji Észak-Amerikában. — Egyveleg. — Tárhás: Irodalom és művészet. — Közintézetek, egyetlek. — Egyház és iskola. — Közlekedés. — Mi újság? — Nemzeti színház. — Szerkesztői mondanivaló. — Sakkjáték. — Heti-naptár.

Table with columns for dates and events: Hónapi-és Heti nap, Katholikuss és protestáns naptár, Görög-orosz naptár, Izraeliták naptára, Nap (hossza, dél, nyug.), Hold (hossza, dél, nyug.).

kosok lakásai. Utóbbi években épen díszes bérházakat építettek néhányan, pl. Bogdán testvérek egyet 53 lakszobával, Székely Gergely 34-el, Gidófalvy Albert 24-el, Reich Albert vagy 20-al. Ezen négy új épület külső tekintetében is nagy díszre a fürdőnek.

Összesen mintegy 500 lakszoba van a rendes bérházakban. Azokon kívül is található lakást az itteni köznépi csinos hajlékaiban meglehetősen számmal.

Az itteni gyógyélet főtényezője a borvíz-ivás, melyet reggel 6 órakor zeneszó mellett sétálva végez a közönség egészen 8-ig. Este 6-tól hasonlóképp 8-ig. Kezdek kevesebbet isznak; míg néhány nap múlva fölvehetni egész két pintig.

Az ivóvíz szénsavas-szilikézes vas-tartalma; inni kellemes, tisztán ép úgy, mint kecsketejjel vagy borral vegyítve. Hatása gyors és biztos: szenvedés nélkül tisztítja a gyomrot mindennap.

Konstantin James párisi híres fürdőorvos 1863-ban azt írta, hogy ezen víz alkatrészeinek vegyülésénél fogva az elsőrendű fürdők közé sorolható Előpatak; s hasonló előnyös összetételű víz csakis Korszika szigetén található.

Azt nem kellene kiírnom: hogy a hazard-játék természetesen meg van tiltva; hanem természetesen foly mindamellett néha a nagy roulette — a kisebb mindig és több helyett, — néha makao, fűrli, fáró stb. Az is természetes, hogy ha fürdő-biztos volnék, mindezt nem tudnám; így azonban, mint vendég, hallgatom felőle s megemlítem, a fürdő iránti jó akarattól, mert sok gazdag ember van annyira civilizálva, hogy csakis efféle eseménynek hatnak rá vonzólag.

Másnemű bajok ellen különben jól gyógyít dr. Szabó Vazul, Felső-Fehérmegye és ezen fürdő jeles főorvosa. Dr. Otrobán is ki-kínéz Brassóbeli hetenként, annyival inkább, mivel saját magának is egész bérház-telepe van. Olyankor „ordonne ici de 9—10 h.,” mint lakása fölirata hirdeti.

A vendégek oláhországiak és erdélyiek, még pedig elébbiek számosiban. Tavaly meglátogatta a fürdőt összesen 1371 vendég; azok közül 610 bel- és 761 külföldi, mely utóbbi kifejezés egyértelmű itt az oláhországival.

Nemre nézve a tavalyiak közt 723 férfi és 648 nő volt.

Ezek a rendes arányok általában máskor is.

évre a természetvizsgálok gyűlését. A helybeli gyógyvíz is nagybecsű természeti kincs; de ezenkívül a körülbe fekvő többi székely fürdőnkön is sokféle betegségből található biztosabb gyógyulást, mint a gyógyszerárban.

Két utóbbi cikkembe összefoglalom már valamennyit.

Réthy Lajos.

Gül-Baba sirkápolnája Budán.

Ki ne ismerné a Magyarország-szerte kóborló mohammedan derviseket? Bármerre járjunk, az ország minden vidékén találunk egy-egy ugynevezett török dervist, a kit az ismeretes magyar vendégszeretet mindenütt tárt karokkal fogad, s napokig étellel, itallal, pénzzel ellát. Utóbbi időben azonban e jámbor kóbor dervisek oly nagy számban lepték el hazánkat, hogy a magyar vendégszeretet is belefáradhatott ségélyezésükbe. Budán két-három év előtt egyszerre 15—20 dervissel találkoztam a Gül-Baba mecsetében, kik között keletnek négy-öt nyelvet is képviselve találtam. Voltak, és pedig legtöbben kurdok, afganok, kik a persa

délezeget ifjú arabot, ki több éven át kereste föl Magyarországot, s már magyarul is meglehetősen beszélt, pár hó előtt, a koldulást tilalom áthágása miatt, tolonczoztatta vissza Törökországba a hatóság. E miniszteri intézkedés helyén volt, de nem kellett volna oly tulsziggarral alkalmazni, valamint annak idején a koldulási szabadságot sem oly nagy mérvben osztogatni, s akkor a bajt, s alkalmatlanságot el lehetett volna kerülni, vagy legalább korlátozni. Most sok ember ethnographiai és nyelvészeti tanulmánya van megrövidítve, mennyiben e kóbor emberek sok érdekes és tanulmányozásra méltó vonásúakat birtak, s némelyikök, például csak az ország-szerte ismeretes Molla Halil említem, simulékony természetök által, közkevelésben részesültek.

A császár-fürdő átellenében fekvő dombon épült Gül-Baba sirja repezgett falaival és kornos kupolájával szomorúan néz a távolság kéklő ködébe, a félhold kiváncsian tekint meredt szemével; de hiába keresi igénytelen látogatóit, a dervisek vándorbotja nem egyhamar fog pihenni az elhagyott mecset küszöbén. A sirjában nyugvó Gül-Baba hiában fogja lenni a kápolna közepén kivájt négyszög ürege át az igaz hívők ramazát, egyetlen egy rika-at sem fog Allah trónusához vihetni, hogy ennek fejében az imádkozónak bűnbocsánatot kérjen. Minden hallgat, csak hitetlenek tapadják a szent türbe környezetének fűvét és avarját. Gül-Baba sirja még azt sem élvezheti, hogy az a pár ölyvi dombos hely, hol a kápolna áll, bántatlanul maradjon. Mostani birtokosa Wagner János, építész, körülültette szőlőtökkel, hogy a bortól iszonyadó mohammedán szent sírhelyén termő szőlőből a Korán által annyira korhozott tisztátalan italt, a bort szűrhesse.

Különben, hogy Gül-Baba hogyan érezheti magát sirjában, azt egyáltalán nem tudjuk, de még azt sem tudjuk bizonyosan, vajjon ott érzi-e magát vagy nem. A monda nagyon sokat beszél e rejtélyes emberről, annál kevesebb, sőt épen semmi pozitív adatot sem találunk kitérőül és szerepléséről. Sokáig forgattam a török történeteszek műveit, de a budai mecset, helyesebben sirkápolnára (türbe) vonatkozó adatot sehol sem találtam. Addig is, míg netán kutatásaimban véletlenül hiteles adatra találnék, megemlítem a róla keringő mondákból, hogy bektasi dervis és jancsár-vezér volt, és egy ütközet alkalmával elesvén, azon a helyen temettetett el, hol most a sirkápolna áll. Az, hogy bektasi dervis volt, valószínű lehet, mert a jencseri katonaság szoros szövetségben élt a bektasi dervisekkel, mivel Hadái Bektas, a bektasi szerzet alapítója, adta az oszmán és jancsárok alapítására. Minden jancsár egyszersmind bektasi, és minden bektasi szerzetes katona is volt; innen magyarázható azon vallási fanatizmus és vakmerőség, mely a jancsárokat jellemezte. Innen van, hogy a jancsárok eltöröltetése után a bektasi szerzeteseket is kiűzte Mahmud szultán a török fővárosból. Hogy mikor esett el, és ki építette e mecsetet az ő tiszteltetéről, arról szintén nem birunk adatokat. Elég annyi, hogy áll, és nem szolgál a dombnak díszelenségére, s e mellett emlékeztet ama régi viharos időre, mely hazánk felett a török hódítás alatt elzajlott. Az efféle emlékeket nekünk magyaroknak is érdekünkben állana, megőrizni a romlásától, de még inkább a török kormányoknak, mely semmit sem tett e helyért azóta, mióta az a mecset oda építettet. Erdődi Béla.

Egy vendéglő ablakából.

(Vázlat.)

Nem tudom hol vettem, de meggyőződésem, hogy sem olyan magas, sem olyan alacsony helyre nem állhat az ember, a honnét a világi dolgok hiúságát meg ne lehetne látni. Igazán hiúságok hiúsága, minden hiábavalóság! mint Bölcs Sala-

mon mondotta: Ha magas polcon áll valaki, sok olyan kerítés tetején keresztül lát, a melyen belől a világtól nem is sejtett ürességet és hiúságot tarkargatnak. Ha a mélységbe száll alá egy másik, azt fogja tapasztalni, hogy a felette álló rétegek feneke vagy áttetsző, vagy épen átlatászó, vagy meglehet, hogy egészen üres s a benne levő haszontalanságok körrajzát, vagy tiszta képét, vagy épen egészen kidomorodó alakját is tökéletesen ki lehet venni. Szomorú igazság, de ma is azt tapasztaltam, hogy igazság.

Egy vendéglő első-emeleti szobájának ablakából néztem ki a világra. Most is ki-kitékintek, mikor e sorokat írom s meggyőződésem folyvást erősöbül. Hiúságok hiúsága, minden hiábavalóság! Ablakom egy széles térre nyílik, melynek két külön oldalán két kávéház áll. A tér közepén sárga és görög dínyez-rakások A négyszögű tér hátsorai előtt járkáló és sétáló közönség, mely itt-ott beszélgető csoportokban gyűl össze. A boltok mind a négy oldalon be vannak csukva, mert nagy ünnep van.

Egy bolt ajtaja azonban mégis nyitva áll, mert a dohánytűz miatt ünnepnapon is látogatója

Marad utána két eladó leány s egynehány kisebb gyermek.

A két eladó leány közül az egyiket már megütötte a vész előzése, de azért szegény még nem tud róla semmi biztosat. Ott ül a bolt feletti erkélyen s várakozik. A multkor a sétatérben mutatta meg nekem egy ismerősöm, mint a legszebb leányt a városban. Lorgnettem most is gyönyörűnek mutatja, a mint csendesen ülve nézelődik. A ki igazán jól megérez, észre veheti rajta az önmegadó várakozást. En tudom, hogy völegényét várja, ki minden vasárnap és ünnep délután hozzájok szokott menni; de én azt is tudom, hogy ma épen úgy nem megy hozzájuk, mint a mult vasárnap nem ment, mikor a menyasszony épen úgy várta, mint ma. — A völegény soha sem megy többé menyasszonyához. Tán most is épen azon türi fejét, hogyan lehetne ezt legillendőbben tudtul adni. A völegény a helybeli takarékpénztár egyik fő-fő embere s épen tőle hallottam, hogy az édes apának közel van bukása. Ha a csőd ki lesz mondva, az eddigi dúsgazdag embernek a takarékpénztár ad valami fél-fizetési állomást, mint utazó becslőnek.

Hát a szegény szép menyasszonyal mi történik? Vajjon lesz-e neki egy becsületes bizalmas embere, egy őszinte jó barátja, a ki meg tudja tartani az életnek és emberiségnek? Egy olyan szép és okos, művelt és munkához szokott fiatal hölgy minden más társadalomban is nagy áldás; hát a mi nyomorult viszonyaink közt ne volna rá szükség? Nem tudom, lesz-e ereje a munkát és tanulást, melyekkel eddig csak gyönyörűség okáért foglalkozott, kenyérkeresésből tovább folytatni? Vagy tán a halál és gyalázat keresztüze közé sodródik s a kettő közül valamelyiknek oda veti magát? — Szegény menyasszony!

A szép leány nem ülhet egész délután az erkélyen, egyszer csak bemegy. Az apja is bement egynehány emberről a boltba. Ekkor megy át a völegény az egyik kávéházból a másik soron levő kávéházból. — A kik már tudják elhatározását, gyalázatos embernek mondják; a kik még csak sejtik, csodálkozó szemeket mészereznek: de mindenki, a ki csak valami nesztét vette is a fordulatnak, sokkal érdekesebb embernek tartja, mint eddig, s máris lehet itt-ott hallani a kérdést: „Kit hát, ha azt nem?” — A szegény menyasszony sokkal szebb és eszebb, műveltebb és munkásabb leány, semhogy az emberek elég becsületesek volnának azt is kimondani, hogy: „Olyan leányt úgy sem talál a városban másikat!”

Annak a tulsó kávéháznak van egy olyan erkélye, a mely nem nyílik a tér felé. Pompás hűvös hely így délutánoként, de kevés kártya-asztal fér el rajta. Sarokszobám egyik ablakából még oda is ellátok s kíváncsi vagyok tovább kisérni a völegényt.

Csakugyan az erkélyre ment s oda ült egy országgyűlési képviselő mellé. A képviselő igen finom gavallér ember; kényes becsületérzésű, ki sokszor már mások sérelméért is megívott, de sérteni soha nem szokott. Már előbb is ült egy alak az asztalnál, a kire nem jó szemmel néztem s most még egy másik ült épen ő mellé. Jónak látta a kártya-asztalnál helyét másnak adni s elhagyni az erkélyt.

A völegény és a másik gyanus ember egymás mellé kerültek volna, de a völegény is fölkel és másik asztalhoz ment nézelődni. Ő sem ohajtott a másik alakkal érintkezni. Pedig nem beteg ember, sőt nagyon is egészséges; csak esze és jelleme volt kevés egész életében.

Régóta ismerem a boldogtalant. Együtt tanultunk egy Kárpát-alji városban. Szegény övegy asszony fia volt, mégis sokat költött; csekély örökség nézett rá, mégsem tanult; általános elismert tökfűlkő volt, mégis nagyvágyú volt. Mindig uri leányoknak szokott udvarolni, kik bókjait ostobáknak, de magát szépek találták s mint jó tánczosal, legszívesebben vele táncoltak. Még alig volt

A főút Előpatakon. — (Fénykép után.)

Van, hasonló alkatrészü vízből, külön meleg és külön hideg fürdő, s azokon kívül kellemes uszoda jó zuhanyokkal tiszta patakvízből.

A szobák ára a kereset szerint változik. Eddig legmagasabban fizettek tavaly, az idény közepén, egy díszesen bebutorozott nagy első-emeleti erkélyes salont, naponként egy Napoleon-aránnyal. Átalában 60 krtól 3 frtig változnak a rendes árak. Az idén valamennyi olcsóbb, mert nem nagy a közönség.

El van látva a fürdő kényelmes jó vendéglőkkel, jelenleg négygyel, melyekben semmivel sem drágább az élet, mint városi szállodáinkban. A ki háznál akar főzni, van módja benne, mert konyhát mindenütt adnak a lakások mellé s a szomszéd közegek jól ellátják a piacot.

Brassai és szent-györgyi kereskedők közül négy-öt mindenféle árucikkkel itt tartózkodik az egész idény alatt, s a posta- és távirat-szolgálat is állandó juniusától szeptemberig.

Esős időben nagy fedett sétányon mozog a közönség, melynek egyik fele szinpadá alakítható. A másik felén olvasó-szoba van, melyben mintegy 20, leginkább magyar lap található; 50 kr. részvénydíjért használhatja akármelyik vendég.

Oláhországiak sok szép székely lovat vesznek meg itt évenként; főként a fekete és szürke színűket kedvelik.

Egy kilényi földműves, Bába, Jancsi épen a napokban adta el itt saját növelésű székely fajú két csikóját (egyik két, a másik három éves) 900 jó frtért. Feketék voltak. Gondolom, hogy nem rossz kereset-forrás!

Ezzel a fürdőnkkel már kiállhatunk a világ-piaczra, s ha a „Pester Lloyd“-nak tetszik, ide már bizvást elküldheti a kényesebb izlésű nyugatiakat is.

Örvendetes, hogy ezen szép fürdő birtokosai mindnyájan vidékbeli magyar emberek; legtöbbit bir gr. Nemes János, a ki egyszersmind a fürdő-társaság elnöke is; épületei bérletből évenként 6000 frt. rendes jövedelme van.

Az idén, mint általában említem, ennek sincs anyi látogatója, mint máskor; eddigelő összesen 650 egyén kereste föl.

En hiszem, hogy hová tovább mind több lesz, mert Előpatak valóban *előpatak*, mint egy pesti vendég halásan megjegyezte.

Jó gondolat volt a fürdő-birtokosságtól, hogy elhatározta ide hívni egyik legközelebbi

nyelvet rendszerint jobban beszélnek, mint a törököt; voltak arabok, indok, persák, s itt-ott, de csak igen ritkán, egy-egy török, hanem azért népünk mindenikre rámondja, hogy török barát. A gül-babai szük sirkápolna nem tudván mindnyáját elszállásolni, Budán magán házakban vonták meg magukat s innen jártak ki koldulni, s hónapok multán ismét visszajöttek, hogy a mit szereztek, azt télen át a fővárosban elköltették. Sokan annyira megszerették a magyar életet, hogy éveken át laktak Budán, s két év alatt hét afgan dervist temettek el a budai irtalmasok kórházából; egyikét csak pár hó előtt, kinek halálát német nemzetiségű budai születésű özvegyo keserji.

Könnyen aklimatizáló hajlamuk folytán több ily elmagyarosodott dervishez leendett szerencsénk, ha a török konzulatus fölszólítása folytán egy miniszteri rendelet meg nem vonja a kóborló dervisektől a koldulási szabadságot. De most, már majdnem másfél év óta egy dervist sem látam fővárosunkban, s így Gül-Baba türbéje (sirkápolnája) némán és elhagyottan áll. Meg levén tiltva a koldulás, a dervisek megélhetési módja is megszűnt, s így remélhetőleg nem is lesz szerencsénk többé mohammedan dervisekhez. Az utolsót, egy

Buda-Pest, szeptember 7-én 1873.

Előzetési feltételek: a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együtt: Egész évre 12 ft. — Félévre 6 ft. — Csupán a Vasárnapi Ujság: Egész évre 8 ft. Félévre 4 ft. — Csupán a Politikai Ujdonságok: Egész évre 6 ft. — Félévre 3 ft.

Hirdetési díjak, a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságokaként: Egy négyeser hasábjátott petit sor, vagy annak helye, egyszeri ígatásnál 10 krajczárba; háromsori vagy többszöri ígatásnál csak 7 krajczárba számítatik. — Kiadó-hivatalunk számára hirdetményeket elfogad Bécsben: Oppelik Alajos. Wollzeile Nr. 22. és Haasenstein és Vogler, Wollzeile Nr. 9. — Bélyegjű, külön minden ígatás után 30 kr.

A Jókai pár.

Csak imént — a mult hó 29-dik napján — az ország egyik legszebb pontján egy kis családi ünnepély folyt le, mely, a nélkül, hogy akár egyesek, akár testületek legesélyebb előintézkedése vagy bárcsak egyetlen hírlapi fölhívás előzte volna meg, országosan lön megtartva, vagy, mi több, átérve, mint nem egy oly ünnepély, melynek külső fényére ezrek, százezrek pazarolatnak és a részvét fölkelése végett a nyilvánosság mindennemű közegei mozgásba tétetnek.

ségbeelőt az anyagi irányának, nem halt még ki minden érdek a szellemi érdemek iránt sem, s egy magyar költőt s művészt nejt, különben teljesen magán családis természetűi alkalomból, a tisztelet s rokonszenveny oly általános nyilatkozása halmaz el, mely az emberiség ifjabb korában, a művelődés legmagasb fokán álló nemzetnek is becsületére vált volna.

közönségnek irodalmunk és színművészetünk arany korszakát, melynek az ünnepelték legfényesebb tüneményei közé tartoztak, és egyesek úgy, mint társas körök s még testületek is siettek őszintén érzett tiszteletük s szeretetüknek kifejezését adni személyesen és üzenetképen, s nem említve a szerencsekívánatok s tisztelgések egyéb módjait, az ország különböző részeiből száznál több távirat érkezett e napon üdvözlöttükre.

Denique, daczára korunk már-már kétségségtelenül a részvét fölkelése végett a nyilvánosság mindennemű közegei mozgásba tétetnek.

A Jókai pár ülte meg e hó 29-dikén Balaton-Füreden boldog — valóban boldog — házassáletének huszonötödik évfordulóját. Ez az ezüst menyegző eszébe juttatá a közönség meg lehetének elégedve egymással.

A JÓKAI PÁR.

Vasárnap, aug. 24. „Tündérlak Magyarhonban.“ Bohózat 2 felv. Magyarosította Somolki. Hétfő, aug. 25. Először: „A szép Diego.“ Vigjáték 3 felv. Irta Moreto; ford. Bekics Gusztáv. Kedd, aug. 26. „Fidelio.“ Opera 2 felv. Zenejét szerez. Beethoven. (Carina k. a. föllépteül.) Szerda, aug. 27. „IV. László.“ Eredeti tragoedia 5 felv. Irta Dobsa Lajos. Csütörtök, aug. 28. „Az alarcos bál.“ Opera 5 felv. Zenejét szerezte Verdi. (Carina k. a. föllépteül.)

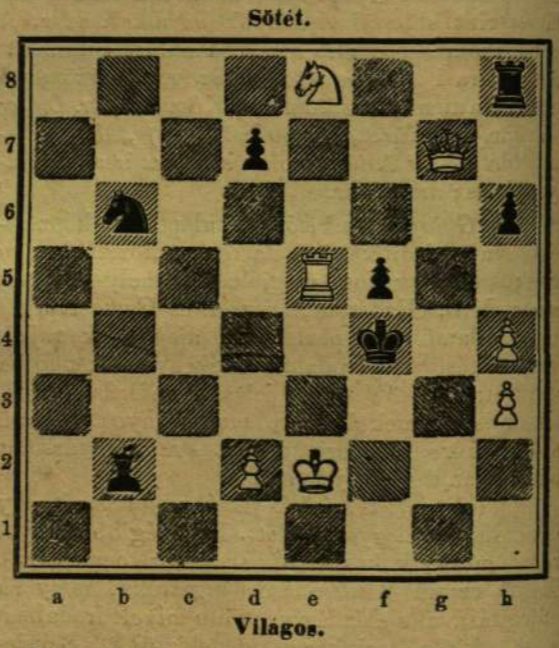
Szerkesztői mondanivaló.

— Munkás. L. T. Mind a két küldeményt köszönettel vettük, s rövid időn közöljük. — H-k. G. L. A kérdésre csak magán uton adhatunk választ, egy-két nap alatt. — Budapest. D. Kálmán. Jól mondja: sem balladának, sem költői beszélynek nem jó. De népies drámái költeménynek (a minék ön szánta) szintoly keveset ér. Beszélgetnek benne az igaz, erőlködnek is drámaiak lenni. De ki hiszi el azt, hogy a leány, mikor órahosszant együtt csónakázik régi kedvesével, azt meg ne ismerje, csak azért, mert általa megölt új kedvesének a szürbe bujt s kalapját tette a fejére. A költészet nem abban áll, hogy a valósággal és a valósámséggel ily durván és nevéstégesen szakítsunk. — Radegund. K. L. Ha lehet képet is adunk a költemény mellé, noha a nélkül is elég érdekes. — Salgó-Tarján. T. Gy. Az említett ismertetést szívesen elfogadjuk lapunk számára. — K.-Sz.-Miklós. K. J. A czikk most épen korszerű; 2-3 részre osztva fogjuk adni.

— A „Vasárnapi Ujság“ régibb évfolyamai. Eladó: a „Vasárnapi Ujság“ 1855., 1857., 1859., és 1861 — 1870. azaz: 13 egész évi folyama, tiszta, rendezett, hiány nélkül való példány, ugyszintén a „Politikai Ujdonságok“, együtttesen vagy külön. Tudakozodhatni I. N. urhoz Inotára (u. p. Vár-Palota) intézett levélben.

SAKKJÁTÉK.

717-ik sz. f. Willmers Rudolftól (Bécsben.)

Világos indul s a negyedik lépésre mattot mond.

A 712-ik számú feladvány megfejtése.

- Zagya Imrétől Debreczenben. (c7-en világos gyaloggal.) VII. Söt. 1. Vh4-f6 Vc6-f6:(a) 2. Fh1-d5 tetszés szer. 3. F vagy H mattot ad. (a) 1. 1. Vc6-c4-(b) 2. Vf6-d6† 2. tetszés szerint. 3. F vagy H mattot ad. (b) 1. 1. Vc6-c6 2. Hd2-f3† 2. Vc6-f3: 3. Fb4-c5 matt.

Helyesen fejtették meg: Veszprémben: Fülöp József. — Gelsen: Glesinger Zaigmond. — Szárospatakon: Gérecz Károly. — Aradon: Kovács Albert. — Saiget-Csalpen: Mayer Károly. — Szeptekén: Spiegel Samu. — A pesti sakk-kör.

TARTALOM.

Chambord gróf (arckép). — Falusi iskola. — Kazinczy naplója (rajzzal). — A székelyföldi gyógyfürdőről (képpel). — Gül-Baba sírköpolnája Budán (képpel). — Egy vendéglő ablakából. — Geologia és történelem. — A református egyház megalapítása Magyarországon. — Török esztorgályos és pipaszár-készítő (képpel). — Egyveleg. — Tárház: Irodalom és művészet. — Közintézetek, egyletek. — Egyház és iskola. — Közlekedés. — Mi újság? — Nemzeti színház. — Szerkesztői mondanivaló. — Sakkjáték. — Heti-naptár.

Felölő szerkesztő: Nagy Miklós (L. magyar-utca 21. sz.)

nyékén találhatók, szomorú tengéletet ének, leveleik összezsugorodnak a fakószint borít rájuk az égő napugár és sívóhomok. Ha egy-egy ily fát megráz valaki, egész porfelhő kavardik föl lombjairól. A város fölött nehéz, főtő, lilaszin köd-tenger borul, mely telítve van füsttel s az utcák porával. Estefelől hat óra tájban már nem látni a budai hegyeket, pedig a nap még javában ragyog, a kerepesi-uton eltekintve, tiz ölnyire is alig lát el szemünk, oly sűrű párafátyol borítja. E nap-pali éjszaka most annál veszedelmesebb e helyen, mert a kerepesi-ut* az országutba szakadásától egész a Rókus-kórházig föl van turva, ásva; sánczok, földhányások, gödrök, kő-rakások teszik járhatatlanná. Kocsi-közlekedés nincs is itten, s a ki gyalog jár is, inkább kikerüli messze. Csak a lóvonatu vasutnak nyílik egy keskeny kigyózó ösvénye, épen csak olyan széles, hogy két ló elfér egymás mellett, de ha az egyik küssé megasztatná másikat, annak okvetlenül a két oldalt ásitó mélyedések valamelyikébe kellene zuhanni. Aközben foly a mindenféle munka. Itt leásnak a gázcsövekig, azokat szedik föl, amott a csatornákat javítják két ölnyire a talaj szintje alatt, ott ismét a vízvezeteki csöveket hozzák rendbe, miután mind e földalatti „organizmusra“ kemény kő- és aszfalt-burkolat fog borulni s azt a keresztül törhetetlen panczelt örökké bontogatni nem lesz lehetséges. A járdákat két ölnyi szélességben már is bevonják földszurok-kéreggel, közönként helyet-helyet engedve az oda ültetendő fáknak, a mik a kerepesi-utat boulevardrád alkotni lesznek hivatva. A lóvasut és járda közti tért előbb meghordták jó vastagon törött kővel, olyannal, a minővel az országutakat kövezik, 200 mázsát nyomó vashengerrel egyengetik, e fölébe kavics és homokréteget borítottak s most szabályos kőcsozákkal rakják ki, miknek mindegyike csaknem egy forintba kerül. Mikor Bécsset kövezték, ezeltől 20 esztendővel, akkor még egy ilyen kőcsozka egy ezüst huszasba került. Arra mondta aztán a magyar ember, hogy Bécs olyan gazdag város, hogy „ezüst huszasokkal“ van kövezve. No mi most elmondhatjuk, hogy Pest csupa forintos bankokon jár. — A munka lassu menete miatt sok a panasz. Ennek is a bölös városi hatóság az oka. A helyett, hogy a kövezési munkálatot egy vállalkozónak adta volna ki, másra bízta a csatornák, másra a víz- és gázcsövek rendezését, másra a lóvonatu vasut új vágányainak lerakását, másra a járda aszfaltozását s végül másra az ut kövezését. Így történt aztán, hogy az egyik vállalkozó a másikkal nem törődve, végzi a maga munkáját s felszakgatja az utca régi kövezetét már a Rókusnál, oda se hederítve, hogy a többi munkálat még a színház környékén se készülhetett el. — Azért kell most már annyi port nyelnünk, csetlenünk-botlanunk, s azért kell a közlekedésnek fönnakadva maradni körülbelül új esztendeig a valamennyi közt leg-élénkebb vonalon.

— (A rég várt vendég.) az eső aug. 28-án köszöntött be végre egy futó zápor alakjában; aug. 29-én Budapesten ismét esett.

— (Az első magyar királyi ünnepét) külföldön is mindenütt megünnepelték, hol több magyar van együtt, nevezetesen Gleichenbergben, Linde-wiesén, stb. Említésre méltó, hogy a lengyelek is csatlakoztak az ünnepélyekhez. Bécsben Sz.-István emlékét mindig a következő vasárnap őrlik meg. Ez az idén aug. 24-én folyt le a kapuczinusok templomában. Az egyházi beszédet Pellet Ödön esztorgom-egyházmegyei esperes tartotta, a szertartást pedig Rónay Jácint. Jelen volt a magyar testőrség teljes díszben, a Bécsben idéző arisztokrácia egy része, s nagy számú magyarok, úgy hogy a templom szorongásig megtelt. — Svájcban is volt szent István ünnepély: Seelisbergen, mely a Vierwaldstätti-tő mellett, épen a Grütlí, tehát azon hegy felett fekszik, hol Tell társainak a svájci férfiaknak öszezsekküvése volt, hogy hazájuk szabadságát kivívják. Az isteni tisztelet a seelisbergi csinos kis kápolnában tartott, misét

főt. Szabó lelkész ur mondott, s az orgonán Rothfeld ur, kitűnő zongoraművész hazánkfia — kinek állandó lakása Edinburg — játszott. Jelen voltak az ünnepélyen a gr. Károlyi-család ott levő tagjai (Károlyi Györgyné, Edéné és Gyuláné,) továbbá gr. Lónyay Meyhértné kisebb fiával, s két más magyar.

— (Petőfi emléke Pápán.) Pápán a ház, melyben Petőfi a negyvenes évek elején Jókaival és Orlayval lakott, márványtábla által van megjelölve, melyen e fölirat áll: „Petőfi Sándor lakása 1841. októbertől 1842. augusztusig.“ Az emléktáblát a pápai főiskola ifjusága Petőfi 50 éves jubilauma alkalmából, melyet az idén ünnepelt meg, állította föl.

— (Jókai és neje ezüst menyegzője) aug. 28-án volt B.-Füreden. A család ünnepélyre a fővárosból több üdvözlő táviratot küldtek egyesek és társulatok, kívánva, hogy az ezüst után az arany lakodalmat is megülhessék.

— (A nemzeti jury tagjai közül) azok, kik a faipar osztályába tartoznak, körutra indultak felső Magyarországra. Budapesten időzésük, s a kiállítás magyar erdészeti tárgyai tették őket kíváncsiakká, hogy bővebb tanulmányozást tegyenek. Legelőször a nagygróci fabutor-gyárat nézik meg. A kirándulásban résztvesznek, a csoport elnöke: Peterson ur Pétervárról, Löwe mérnök Bostonból, Genour ur Kewből, és dr. Exner tanár Mariabrunnból.

— (Három magyar festész.) Wagner, Ligeti és Mészöly, mint a „Somogy“ írja, be fogja utazni a Balaton déli partjait, hogy az egyes vidékeket megörökíthessék művészi eseteikkel. Mészöly tavaly Szántódot festette le, és e képe az idei bécsi kiállitáson is föltűnt.

— (A főváros legidősebb lakosa) Granichstaeder Mária asszony, született Schacherl, nagykereskedő özvegye, hetfőn elhunyt 112 éves korában.

— (Halálozások.) A temesvári kereskedelmi iparkamra elnöke és az ottani iparbanknak igazgatója: Kruger József közelébb elhunyt hirtelen, agyszélhűdés folytán. — Baky Istvánné, szül. Grisza Róza (Grisza Ágost derék hazánkfia leánya) a járvány áldozata lett 19 éves korában Zoltántéren, Csongrádban. — Török-Bécsben dr. Ledniczky István 1848-ban volt honvédszásados, számosabb éven át Torontálmegye tiszteletbeli főorvosa, és Török-Bécsben magán és városi orvosa, f. hó 13-án hosszas szenvedés után, tevékeny élete 67 évében meghalt. — Harezi Károly, győri kir. törvényszéki bíró, e hó 22-én 56 éves korában a járvány áldozata lett. — B.-Zsadányban pedig Surányi Nagy Ferenc jegyzőt, ki 28 évig viselt Bihar-megye több községében jegyzői hivatalt, ragadta el a járvány. — Bathó István, a pesti Rókus-kórház tevékeny tisztviselőjét, e hó 28-án temették el 49 éves korában. — Forstinger János, előkelő pesti polgár, elhunyt e hó 26-án 81 éves korában. — A temesmegyei Szatmárról Netter Albertnek, a fővárosi körökben jól ismert kereskedőnek, haláláról érkezett hír; 53 éves korában szűnt meg élni. — Kecsk András neje, szül. Vibornai Mudrány Jozefa asszony, jótékonyaságról és nemes szívről széles körben ismert hölgy, Tóbikon meghalt. — Nagy Béla, kézdivásárhelyi tanár, alig 27 éves korában tüdőbajban elhunyt. — Gönczy József, a golopi ref. egyház lelkésze, f. hó 16-kán elhunyt. — A Szilágyságban Urházy Antal zoványi jegyző is (Urházy György fivére) a járvány áldozatul esett, özvegyet s három kis árvt hagyva magután. — A németek csata-énekének a „Wacht am Rhein“ dallamának szerzője: Wilhelm Károly meghalt aug. 26-án szülővárosában Schmalkaldebán, 58 éves korában.

Nemzeti színház

Péntek, aug. 22. „A nők az alkotmányban.“ Vigjáték 3 felv. Irta Tóth Kálmán. Szombat, aug. 23. „A hugenották.“ Opera 4 felv. Zenejét szerezte Meyerbeer. (Carina k. a. föllépteül.)

Table with columns: Hónapi-és Heti nap, Katholikuss és protestans naptár, Görög-orosz naptár, Izraeliták naptára, Nap (hossza, dél, nyug.), Hold (hossza, dél, nyug.). Rows include dates from Aug 31 to Sep 6.